

SUOMEN SÄÄDÖSKOKOELMA

Julkaistu Helsingissä 27 päivänä joulukuuta 2018

1189/2018

Valtioneuvoston asetus

aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevydestä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Valtioneuvoston päätöksen mukaisesti

muutetaan aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevydestä annetun valtioneuvoston asetuksen (508/2018) 1, 3, 6, 29–34, 71, 75 ja 92 § seuraavasti:

1 §

Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

1) *merialueilla A1, A2, A3 ja A4* merenkulun hätä- ja turvallisuusjärjestelmään (*GMDSS-järjestelmä*) liittyviä merialueita;

2) *koulualuksella* hyväksytyn koulutuksen järjestäjän ylläpitämää tai käyttämää alusta, jota käytetään laivaväestä ja aluksen turvallisuusjohtamisesta annetun lain (1687/2009), liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) tai tämän asetuksen tarkoittaman koulutuksen järjestämiseen;

3) *hyväksytyllä koulutuksen järjestäjällä* sellaista kotimaista tai ulkomaista koulutuksenjärjestäjää, jonka Liikenne- ja viestintävirasto on hyväksynyt liikenteen palveluista annetun lain (320/2017) säännösten nojalla;

4) *ohjatulla harjoittelulla* koulutukseen sisältyvää ja pätevyyskirjan antamisen edellytyksenä olevaa aluksella tai simulaattorissa suoritettua, hyväksyttyyn ohjatun harjoittelun seurantakirjaan dokumentoitua opiskelua, joka voidaan suorittaa myös laivaväkeen kuuluvana;

5) *IGF-säännöstöllä* kaasua tai muuta matalan leimahduspisteen polttoainetta käyttäviä aluksia koskevaa kansainvälistä turvallisuussäännöstöä, sellaisena kuin se on määritetty ihmishengen turvallisuudesta merellä vuonna 1974 tehdyn kansainvälisen yleissopimuksen (SopS 11/1981), jäljempänä SOLAS-yleissopimus, liitteen II-1 säännön 2.29 kohdassa;

6) *IGF-aluksella* alusta, johon sovelletaan IGF-säännöstöä;

7) *polaarialueella* SOLAS-yleissopimuksen liitteen XIV luvun 1 säännön 4 kohdassa tarkoitettuja arktisia vesiä ja antarktisia alueita.

3 §

Miehitystä vahvistettaessa huomioon otettavat seikat

Liikenne- ja viestintäviraston on miehitystä vahvistaessaan otettava huomioon aluksen päällikön ja konepäällikön osallistuminen vahdinpitoon.

6 §

Miehitystodistuksen voimassaolo

Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaa ja antaa miehitystodistuksen kansainväliseen liikenteeseen enintään viideksi vuodeksi. Kotimaan liikennealueilla liikennöiville aluksille voidaan miehitystodistus antaa määräajaksi tai toistaiseksi.

Kansainvälisen liikenteen vuokraveneitä ja huvialuksia lukuun ottamatta aluksen ensimmäistä miehitystä vahvistettaessa tai silloin, kun miehitykseen on tehty oleellisia muutoksia, Liikenne- ja viestintävirasto vahvistaa miehityksen kuuden kuukauden määräajaksi. Ennen kuuden kuukauden määräajaksi myönnetyn miehitystodistuksen uusimista Liikenne- ja viestintävirasto pyytää aluksen päälliköltä ja konepäälliköltä lausunnot miehityksen soveltuvuudesta.

29 §

Kalastusaluksen kuljettajankirja B

Kalastusaluksen kuljettajankirjan B myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) merenkulkualan koulutusta tarjoavan ammattikorkeakoulun tai oppilaitoksen tai opilaitoksen, jolla on oikeus antaa kalatalouden perustutkintoon johtavaa opetusta, tai Liikenne- ja viestintäviraston antama todistus siitä, että hakija tuntee:
 - a) säännöt yhteentörmäämisen ehkäisemiseksi merellä ja sisäisillä kulkuvesillä, merimerkit, merikartan, kompassin, eksymän, suuntimisen, suuntien asettamisen, lokin ja luodin käytön ja laivapäiväkirjan pitämisen;
 - b) tarpeellisin osin alusten katsastusta ja aluksen päällikköä koskevat säännökset ja määräykset sekä pääpiirteittäin merenkulun sosiaalilainsäädännön;
 - c) riittävässä laajuudessa polttomootorien rakenteen, hoidon ja käytön samoin kuin tärkeimmät niitä koskevat säännökset ja määräykset;
- 3) 12 kuukautta meripalvelua kalastus-, lasti- tai matkustaja-aluksen kansiosastossa.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa säädetyt vaatimukset voidaan täyttää 22 §:ssä tarkoitetulla kuljettajan koulutuksella.

Liikenne- ja viestintävirasto voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetuksi meripalveluksi muussa aluksessa kuin kalastus-, lasti- tai matkustaja-aluksessa suoritettun meripalvelun.

30 §

Kalastusaluksen kuljettajankirja A

Kalastusaluksen kuljettajankirjan A myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) vähintään kalastusaluksen laivurin tai kotimaanliikenteen laivurin koulutus;
- 3) kahdeksan kuukautta meripalvelua kansiosastossa kalastus-, lasti- tai matkustaja - aluksessa.

Liikenne- ja viestintävirasto voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta enintään neljä kuukautta korvattavaksi ohjatulla harjoittelulla.

31 §

Kalastusaluksen laivurinkirja B

Kalastusaluksen laivurinkirjan B myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) kalastusaluksen laivurin koulutus;

3) 24 kuukautta meripalvelua kansiosastossa vähintään 12 metriä pitkässä kalastusaluksessa.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu koulutus voidaan korvata vahtiperämiehen koulutuksella.

Liikenne- ja viestintävirasto voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta enintään 12 kuukautta korvattavaksi koulutuksella tai vahtiperämiehen koulutukseen kuuluvalla ohjatulla harjoittelulla.

32 §

Kalastusaluksen laivurinkirja A

Kalastusaluksen laivurinkirjan A myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) kalastusaluksen laivurin koulutus;
- 3) 12 kuukautta meripalvelua vähintään 12 metriä pitkän kalastusaluksen perämiehenä tai päällikkönä.

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu koulutus voidaan korvata vahtiperämiehen koulutuksella.

Liikenne- ja viestintävirasto voi hyväksyä 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua meripalvelusta enintään kuusi kuukautta korvattavaksi meripalvelulla perämiehenä lasti- tai matkustaja-aluksessa.

33 §

Vuokraveneen kuljettajankirja

Vuokraveneen kuljettajankirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) henkilöauton kuljettamiseen oikeuttava voimassa oleva ajokortti tai sen saamisen edellytyksenä oleva lääkärintodistus;
- 3) todistus hyväksytystä ensiapukoulutuksesta;
- 4) soveltuva kokemus aluksen kuljettamisesta;
- 5) vuokraveneen kuljettamiseen vaadittava ammattitaito.

Vuokraveneen kuljettajankirjaa hakevan on osoitettava 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettu ammattitaito todistuksella, jonka on myöntänyt sellainen veneilyjärjestö, joka seuraa koulutustoimintaansa ja todistuksenantoaan laatujärjestelmän avulla ja jonka koulutustoimintaa sekä todistuksenantoa koskeva laatujärjestelmä on ulkoisesti arvioitu Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymällä tavalla enintään viisi vuotta ennen todistuksen päiväystä. Hakija voi osoittaa 1 momentin 5 kohdassa tarkoitetun ammattitaidon kuljettajan pätevyyskirjalla tai muulla ylemmällä, ammattimaiseen merenkulkuun tarkoitetulla kansipäällystön pätevyyskirjalla taikka Liikenne- ja viestintävirastossa suoritettavalla kokeella.

34 §

Kansainvälinen huviveneen kuljettajan pätevyyskirja

Kansainvälisen huviveneen kuljettajan pätevyyskirjan myöntämisen edellytyksenä on:

- 1) vähintään 18 vuoden ikä;
- 2) henkilöauton kuljettamiseen oikeuttava voimassa oleva ajokortti tai sen saamisen edellytyksenä oleva lääkärintodistus;
- 3) Yhdistyneiden kansakuntien Euroopan talouskomission sisävesiliikennetyöryhmän päätöslauselmassa nro 40 asetettujen tutkintovaatimusten täyttäminen.

Huviveneen kuljettajan pätevyyskirjaa hakevan on osoitettava täyttävänsä 1 momentin 3 kohdan tutkintovaatimukset todistuksella, jonka on myöntänyt sellainen veneilyjärjestö,

joka seuraa koulutustoimintaansa ja todistuksenantoon laatujärjestelmän avulla ja jonka koulutustoimintaa sekä todistuksenantoa koskeva laatujärjestelmä on ulkoisesti arvioitu Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymällä tavalla enintään viisi vuotta ennen todistuksen päiväystä. Hakija voi osoittaa 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen tutkintovaatimusten täyttämisen kuljettajan pätevyyskirjalla tai muulla ylemmällä, ammattimaiseen merenkulkuun tarkoitettulla kansipäällystön pätevyyskirjalla tai Liikenne- ja viestintävirastossa suoritettavalla kokeella taikka todistuksella koulutuksesta, jonka tutkintovaatimukset vastaavat 1 momentin 3 kohdan tutkintovaatimuksia.

71 §

IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettava lisäpätevyystodistus

IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettavan lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

1) edellä 70 §:ssä tarkoitettu IGF-aluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettu lisäpätevyystodistus tai edellä 68 §:ssä tarkoitettu kaasusäiliöaluksen laivaväen peruskoulutuksesta annettu lisäpätevyystodistus tai 69 §:ssä tarkoitettu kaasusäiliöaluksen lastitoimintojen hoitamisesta annettu lisäpätevyystodistus;

2) STCW-säännösten A-V/3 säännön 2 kohdan mukainen IGF-aluksen laivaväen lisäkoulutus;

3) yksi kuukausi meripalvelua IGF-aluksella tai Liikenne- ja viestintäviraston hyväksymä meripalvelun korvaava koulutus. Lisäksi edellytetään vähintään kolme polttoainetäydennystä IGF-aluksella tai aluksella, jonka polttoaine kuuluu IGF-säännösten soveltamisalaan. Kaksi kolmesta polttoainetäydennyksestä voidaan suorittaa simulaattorissa osana tämän momentin 2 kohdassa tarkoitettua koulutusta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu lisäpätevyystodistus voidaan myöntää myös hakijalle, jolla on 68 §:ssä tarkoitettu kaasusäiliöaluksen laivaväen lisäkoulutuksesta annettu lisäpätevyystodistus ja joka on:

1) osallistunut vähintään kolmeen polttoainetäydennykseen IGF-aluksella tai osallistunut kolmesti lastitoimintojen johtamiseen kaasusäiliöaluksella;

2) suorittanut kolme kuukautta meripalvelua viimeisen viiden vuoden aikana:

a) IGF-aluksella;

b) säiliöaluksella, joka kuljettaa IGF-säännösten soveltamisalaan kuuluvia polttoaineita; tai

c) aluksella, jonka polttoaine kuuluu IGF-säännösten soveltamisalaan.

75 §

Suurnopeusaluksen päällystön lisäpätevyystodistus

Suurnopeusaluksen päällystön lisäpätevyystodistuksen myöntämisen edellytyksenä on:

1) toimen edellyttämä pätevyyskirja;

2) IMO:n hyväksymän suurnopeusaluksia koskevan kansainvälisen turvallisuussäännösten 18 luvun mukainen koulutus;

3) Liikenne- ja viestintävirastolle hyväksytysti suoritettu suurnopeusalussäännösten 18 luvussa edellytetty käytännön koe.

92 §

Ilmoitukset

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava viipymättä IMO:lle hyväksymästään STCW-yleissopimuksen artiklan IX mukaisesta vaihtoehtoisesta järjestelystä.

Kun Liikenne- ja viestintävirasto tunnustaa muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antamia pätevyyskirjoja tai lisäpätevyystodistuksia, viraston on ilmoitettava asiasta IMO:lle kuuden kuukauden kuluessa liikenteen palveluista annetun lain II osan 10 luvun 15 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitetun sopimuksen voimaantulosta. Ilmoituksessa viraston on selvitettävä, miten se on varmistanut sen, että pätevyyskirja tai lisäpätevyystodistus tunnustetaan STCW-yleissopimuksen liitteen säännön I/10 mukaisesti.

Kun Liikenne- ja viestintävirasto hyväksyy vaihtoehtoisten pätevyyksien käytön, on sen toimitettava esimerkki tällaisesta miehitystodistuksesta IMO:lle.

Liikenne- ja viestintäviraston on toimitettava vuosittain IMO:lle tilasto myöntämistään pätevyyserivapauksista STCW-yleissopimuksen VIII artiklan 3 kohdan mukaisesti.

Liikenne- ja viestintäviraston on ilmoitettava IMO:lle ja Euroopan komissiolle STCW-yleissopimuksen liitteen säännön I/8 mukaisen arvioinnin tulokset kuuden kuukauden kuluessa arviointikierroksen päättymisestä sekä toimenpiteet yleissopimukseen tehtyjen muutosten toimeenpanemiseksi.

Jos Liikenne- ja viestintävirasto tekee sitoumuksia lähiliikennealueeseen kuuluvien valtioiden kanssa lähiliikennealueen rajoista ja kyseisellä liikennealueella vaadittavista pätevyyksistä sekä muista mahdollisista vaatimuksista, viraston on välitettävä STCW-yleissopimuksen liitteen säännön I/3 edellyttämät tiedot IMO:lle ja Euroopan komissiolle lähiliikenteen määritelmästä sekä sitoumuksiin liittyvistä vaatimuksista.

Jos Liikenne- ja viestintävirasto haluaa tunnustaa sellaisen muun valtion toimivaltaisen viranomaisen antaman pätevyyskirjan, jonka koulutus- ja pätevyyskirjojen myöntämisyjärjestelmää Euroopan komissio ei ole tunnustanut, viraston on lähetettävä perusteltu pyyntö Euroopan komissiolle tämän maan tunnustamiseksi.

Jos Liikenne- ja viestintävirasto aikoo peruuttaa kaikki muun valtion pätevyyskirjoille ja lisäpätevyystodistuksille myöntämänsä kelpoisuustodistukset, viraston on ilmoitettava päätöksestä perusteluineen viipymättä Euroopan komissiolle sekä muille Euroopan unionin jäsenvaltioille.

Liikenne- ja viestintäviraston on annettava tietoja pätevyyskirjoista, kelpoisuustodistuksista ja erivapauksista STCW-yleissopimuksen sopimuspuolille sekä laivanisännille viraston myöntämän pätevyyskirjan oikeellisuuden ja voimassaolon varmistamiseksi.

Liikenne- ja viestintäviraston on asetettava myönnettyjä pätevyyskirjoja ja kelpoisuustodistuksia koskevat tiedot komission saataville merenkulkijoiden vähimmäiskoulutuksesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2008/106/EY mukaisesti.

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Helsingissä 19 päivänä joulukuuta 2018

Liikenne- ja viestintäministeri Anne Berner

Lainsäädäntöjohtaja Silja Ruokola